

Мусанниф
Акмал Мираваз ўғли

ИСЛОМНИ ЎРГАНАМИЗ

1

Тошкент – 2022

УЎК 28:37
КБК 86.38
А 40

Акмал Мираваз ўғли

Исломни ўрганамиз [Матн] Т. 1/Акмал Мираваз ўғли. – Тошкент:
«Shamsuddinxon Boboxonov» NMIU, 2022. – 48 б.

Қўлингиздаги ушбу китоб болалар учун мўлжалланган бўлиб, унда
Ислом дини ҳақидаги тушунчалар содда ва тушунарли тилда ёзилган.

Ушбу рисола 4 китобдан иборатдир. Ҳар бир китобдаги мавзулар
болажонларимизни ўйлаб жавоб беришга ундаши билан бирга, уларга
қизиқарли бўлиши учун турли хил бош қотирмалар билан бойитилган.

Шунингдек, мазкур рисола ўсиб келаётган ёш авлодни комил инсон
бўлиб тарбияланишларида, диний-маърифий дунёқарашларини шакл-
лантиришда дастлабки манба бўлиб хизмат қилади деган умиддамиз.

*Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари
бўйича қўмитанинг 2022 йил 9 июндаги 03-07/4608-сонли хулоса хати
асосида нашрга тайёрланди.*

ISBN 978-9943-12-685-5

© А. Мираваз ўғли, 2022
© “Shamsuddinxon Boboxonov” NMIU, 2022

АЗИЗ КИТОБХОН!

Рисоладаги дастлабки мавзулар эътиқод ва унинг маънолари, унга тегишли асослар ҳақида бўлганлиги сабаб, бу мавзуларга руҳан тайёрлашланиш жуда муҳим. Шунинг учун Сизга бир неча маслаҳатлар бермоқчимиз.

Зеро, мавзуларни ўзлаштириш, уларни тақдим этиш ва мавзуларни яқунлаш билан боғлиқ бўлган билимларни билиш ҳар бир китобхон учун фойдадан холи эмас.

1. Оила аъзоларингиздан “калимаи тавҳид” ёки “калимаи шаҳодат” ҳақида нималар билишлари, унинг маъноларини билиб, яхшилаб эслаб қолишларини сўранг.

2. “Беш” сони уларга нималарни эслатиши билан қизикинг (масалан: бешта бармоқ, беш баҳо, бешта қитъа).

3. Улардан қуйидаги саволларга жавоб беришларини сўранг:

а) “жойнамоз”, “Каъба”, “ифторлик” сўзлари нималарни ёдга солади, улар қандай ибодат тури билан боғлиқ?

б) Пайғамбаримиз алайҳиссалом “Намоз диннинг таянчидир” деганлар. Бунинг сабаби нима экан?

в) кўзимиз билан кўрмаган нарсаларимизни ҳам бор деб ишонсак бўладими? Нима учун?

г) “Илоҳий китоблар” деганда қандай китобларни тушунамиз? Бизнинг илоҳий китобимизнинг номи нима?

д) **“Оллоҳ сиздан рози бўлсин”** деган жумланинг маъноси нима?

Оилангиз аъзоларини саволларга тўлиқ ва холис жавоб беришга, савол - жавобда фаол қатнашишга унданг.

Калимаи тавҳид

“Калимаи тавҳид” “калима” ва “тавҳид” сўзларидан ташкил топган сўз бирикмасидир.

КАЛИМА + ТАВҲИД = КАЛИМАИ ТАВҲИД

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқдир.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

Муҳаммад (с.а.в) Аллоҳнинг элчисидир.

“Калима” сўз деганидир. “Тавҳид” сўзининг маъноси эса Аллоҳнинг бир ва ягона эканига ишониш деганидир. Калимаи тавҳидни айтган киши Аллоҳдан бошқа ибодат этишга лойиқ илоҳ йўқлигини, Ҳазрат Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг Аллоҳнинг элчиси эканликларини тан олган ҳисобланади. Ҳар бир киши бу сўзнинг маъносини англаб, унга ишониб айтса мўмин бўлади.

Калимаи шаҳодат

“Калимаи шаҳодат” нинг ифодаси **калимаи тавҳид** каби икки сўздан ташкил топгандир: “калима” ва “шаҳодат”.

КАЛИМА + ШАҲОДАТ = КАЛИМАИ ШАҲОДАТ

Илоҳ – буйруқларига бўйсунладиган, ибодат этиладиган зот.

Калима – сўз

Расул – инсонларга Аллоҳнинг юборган нарсаларини олиб келувчи киши. Унга “элчи”, “пайғамбар”, “набий” деб ҳам аталади.

Тавҳид – ягона, яқка-ёлғиз, битта деб ҳисоблаш.

Шаҳодат – гувоҳлик бермоқ, кўрмоқ, танимоқ.

“Шаҳодат” сўзи
гувоҳ бўлмоқ,
кўрмоқ, танимоқ
маъносини англатади.

“Калимаи шаҳодат”
ва “Калимаи тавҳид”-
нинг маънолари бир-
бирига жуда яқиндир.

“Калимаи шаҳодат”
“Мен қабул қиламан ва
гувоҳлик бераманки,
Муҳаммад (с.а.в.)
Аллоҳнинг бандаси
ва элчисидир”
деганидир.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

**Мен қабул қиламан ва гувоҳлик бераманки,
Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқдир.**

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

**ва яна қабул қиламан ва гувоҳлик бераманки,
Муҳаммад (с.а.в.) Аллоҳнинг бандаси ва элчисидир.**

*Калимаи тавҳид ёки
калимаи шаҳодатни
айтганимизда
қуйидагиларни тан олиб,
қабул қилганимизни
билдираемиз:*

- Бутун борлиқни яратган ва унга ҳаёт берган
ягона илоҳ бордир. У Аллоҳдир. Ундан бошқа
бўйсунмиш, ибодат этишга лойиқ ҳеч қандай
илоҳ йўқдир.
- Аллоҳ инсонларга тўғри йўлни кўрсатиш
учун юборган Пайғамбаримиз Муҳаммад соллаллоҳу
алайҳи васаллам Аллоҳнинг бандаси ва элчисидир.

Ислом динининг асоси: Калимаи тавҳид ва Калимаи шаҳодат

*Калимаи тавҳид ва Калимаи шаҳодат Исломнинг мағзи ва моҳия-
тидир. Бу сўзларга чин дилдан ишонган ва амал қилган кишиларга
“мусулмонлар” дейилади. Улар
ўзаро дўст, динда қариндош
ҳисобланадилар.*

Калимаи тавҳид

**Қиёмат куни менинг шафо-
атимдан энг кўп баҳраманд бў-
ладиган кимса “Ла илаҳа иллал-
лоҳ”ни чин қалбдан ихлос би-
лан айтган одамдир.**

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

*Калимаи тавҳид ва Калимаи
шаҳодатни айтиш инсонга
муҳим вазифаларни юклайди.
Чунки бу сўзларни қабул эт-
ган ва айтган одамлар ҳаётларини шу сўзга мос келадиган қилиб қу-
ришлари лозим. Шундай қила олган киши бу дунёда гўзал бир ҳаётга
эришса, охирабда жаннатга эришади.*

БИЗ ДУНЁ БОЛАЛАРИ

Мен қорача боламан,
Кулсам ярқираф тишим.
Қутбларда яшаган,
Эскимослар қардошим.

Биз дунё боласимиз,
Бир дарахт шох-илдизи.
Оламни нурга чулғар,
Пайғамбарнинг гул юзи.

Мен тилла ранг боламан,
Денгиздек мовий кўзим.
Қийиқ кўз-ла жилмайган
Ҳар бола – менинг дўстим!

Қизиқайлик ва ўрганайлик

Ўрнига қўйинг ва тартибланг

А	Б	В	Д	И	Л	М	Н	О	Р	С	У	Ш	Ъ	Ҳ
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱

Қуйидаги катакларга жойлаштирилган белгилар ўрнига улар ифодалаган ҳарфларни қўйинг, ҳосил бўлган сўзлар тартибини тўғриланг.

✱ ✱ ✱ ✱ ✱	✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱
✱ ✱	✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱
✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱
✱ ✱	✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱		

Муслмон ким

Қандай кишиларга
“муслмон” дейилади

Аввал ўтган мавзулардан
фойдаланиб қуйида берил-
ган матндаги ўчган ҳарф-
ларни тикласангиз, савол-
нинг жавобини топасиз

Калимаи тавҳид ва Калимаи
шаҳодатнинг талаффуз
этилиши ва маъноларини
таққосланг. Орасидаги
фарқларни айтиб беринг

Калимаи шаҳодатни айтган ва Исломи
чин ғирақдон таслим бўлган киши

ЯШИРИН СЎЗЛАР

Қуйидаги сўзлардан “Калимаи тавҳид” ва “Калимаи шаҳодат”да
қатнашганларини ўчириб чиқинг. Ортиб қолганларини қўшиб
иккита янги сўз ясанг.

Ҳосил бўлган янги
сўзларни пастдаги бўш жойга ёзинг

БУ ЭНДИ НИМАСИ?

Барча **Ш П Ф М Я** ҳарфларини ўчиринг.

Ш	И	М	П	Ш	Я	Л	Ф	П	П
О	М	Ф	Я	Х	М	Ф	:	М	Б
М	Ў	Я	П	М	Й	Я	Ш	И	Ф
Н	П	Ш	Я	С	М	Я	П	У	Н
М	И	Я	П	Л	Ш	А	Я	М	П
Я	Д	М	Ф	П	И	Я	Ф	Г	Я
А	Ф	Ш	Н	,	Ф	Ш	И	Я	Ш
Ф	Б	М	Ф	О	П	Я	Д	П	Ф
А	М	Ш	Т	Ғ	М	Э	Ф	М	Т
П	П	И	Я	Ш	Л	Я	М	А	Я
Ф	Д	М	Ш	И	П	М	Г	М	Ш
А	Н	П	Ғ	З	Ш	П	О	Т	.

Қолган ҳарф ва белгиларни кетма-кет ёзиб чиқинг.
“Ғ” ҳарфини сўзлар орасидаги бўш жой деб ҳисобланг.
 Кейин эса ўқинг!

Ислом нима?

Аллоҳнинг барча пайғамбарлар воситасида юборган динларининг умумий номи “Ислом”дир. Ислом дини уни маҳкам тутганларни бу дунёда ҳам, охирада ҳам ҳақиқий бахт-саодатга етказувчи диндир. Бу динга ишонувчи кишиларга “мусулмон” дейилади. Бизларни мусулмон қилиб яратгани ва мусулмонларга лойиқ ҳаётга муяссар этгани учун Роббимизга ҳамдлар бўлсин!

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Шубҳасиз Аллоҳ наздида
(мақбул)
дин Ислом динидир...”**

Оли Имом, 19

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“...Бугун Мен сизлар учун динингизни
комил қилдим, Мен сизларга
неъматимни тўкис қилиб
бердим ва сизлар учун
Исломни дин қилиб танладим...”**

Моида, 3

Инсонлар бу ишонч, ибодат ва ахлоқ соясида бахтли бўлиб, роҳатда яшайдилар. Келажакка ва охирада ишонч ва умид билан боқадилар. Бизларни бундай неъматларга етказгани учун Роббимизга қанчалик шукр қилсак ҳам оз.

Барча пайғамбарларнинг инсонларга келтирган асосий қонун – қоидалари қуйидагилардир:

- ▶ Аллоҳнинг борлиги ва ягоналигига ишонмоқ.
- ▶ Ундан ўзгага бандалик қилмаслик.
- ▶ Аллоҳнинг пайғамбарларига ва улар келтирган муқаддас китобларига ишонмоқ.
- ▶ Ўлимдан сўнг қайта тирилишга ишонмоқ.
- ▶ Гўзал ахлоқли бўлиб, барчага яхшилик қилмоқ ва ёмонликлардан қочмоқ.

Ислом – тинчлик ва омонлик, бўйинсуниш, таслим бўлиш, салом бериш, яхшилик тилаш.

Дин – инсонларнинг ўз ихтиёрлари билан танлаб олган, уларни тўғри ва гўзал нарсаларга йўлловчи илоҳий ўғитлар тўплами.

Ислом динининг асосий хусусиятлари:

Илоҳий бир диндир.

Инсон табиатига мосдир.

Уни ақл жуда осон қабул қилади.

Инсонларнинг бажаришлари учун қулай бир диндир.

Якка инсон ҳаётига ҳам, жамият ҳаётига ҳам мос келаверади ва уларни бахт-саодатга эриштиради.

Ундаги ибодатлар инсонни ҳар томонлама мукаммаллаштиради.

Аллоҳ ва бандалар ўртасида воситачиларга эҳтиёж йўқ.

Дунё ва охираатни, шахс ва жамиятни, руҳ ва баданни, ақл ва қалбни бир-бири билан боғлайди ва уларни бир бутун ҳолга келтиради.

Ҳукмлари бир-бирига зид бўлмаган, энг сўнгги, энг мукамал диндир.

Ислом беш асос устига қурилган.

Пайғамбаримиз саллаллоҳу алайҳи васаллам бир ҳадисларида Ислом-

Исломнинг беш асоси

ИСЛОМ БЕШ АСОС УСТИГА ҚУРИЛГАН.

1. Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқлигига ва Муҳаммад (с.а.в) Унинг қули ва элчиси эканлигига иқрор бўлмоқ.
2. Намоз ўқиш.
3. Рамазон рўзасини тутмоқ.
4. Закот бермоқ.
5. Ҳаж қилмоқ.

مۇھаммаднинг ҳақиқатлари

ни беш асос устига қурилган бинога, уйга ўхшатганлар. Ҳадисда саналган беш нарса бинонинг асоси, пойдеворидир. Исломдаги бошқа ибодатлар ва ахлоқий йўл - йўриқлар шу пойдевор устига қурилган. Албатта, бино фақатгина пойдевордан иборат бўлмайди, унинг деворлари, эшиклари, деразалари ҳам бўлади. “Ислом” деганимизда, бу беш асос устида қад ростлаган

тушунчалар, ибодатлар, панду насиҳат ва ахлоқ-асослар билан бир бутунликни ташкил этган бино тушунилади.

Ислом ва унинг беш асоси

Калимаи шаҳодат

“Гувоҳлик бераманки, Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ ва яна гувоҳлик бераманки, Муҳаммад (с.а.в.) Аллоҳнинг бандаси ва элчисидир” деган ифода мусулмончиликнинг илк қадамидир. Бу сўзларни тил билан айтиб, чин қалбдан тасдиқлаган кишига “мусулмон” дейилади.

Намоз ўқимоқ

Намоз Аллоҳ учун бажариладиган ибодатдир. Ислом динида имондан сўнг энг кўп аҳамият берилган нарсамоздир. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам

Намоз ўқимоқ

**Намоз
мўминнинг меърожидир.**

فرض الصلاة

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“...Албатта, намоз
фаҳш ва
ёмон ишлардан қайтарур...”**

Анкабут, 45

“Намоз диннинг устунидир” деганлар. Шунинг учун бесабаб намоз ўқимаслик катта гуноҳ ҳисобланади. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам қиёмат куни сўраладиган илк нарсамоз эканини айтганлар.

Рўза тутмоқ

Рўза Аллоҳнинг розилигини топиш учун қилинадиган бир ибодатдир. Рамазон ойида тўла рўза тутмоқ Исломнинг беш асосий шартларидан биридир. Мусулмон одам тонгдан то қуёш ботгунча ният қилиб, ҳеч нарсамб-ичмайди. Рўза тутган одам

кун бўйи яхши, гўзал ишлар қилишга, қалбга озор берадиган ва ёмон сўзлардан узоқ туришга ҳаракат қилиши керак.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Эй имон келтирганлар! Сизлардан
олдинги умматларга
фарз қилингани каби, сизларга ҳам
рўза тутиш фарз қилинди,
шояд тақволи бўлсангиз”.**

Бақара, 183

Закот бермоқ

Закот динимизда бой ҳисобланган одамларнинг молларидан маълум бир қисмини Қуръони каримда айтилган одамларга Аллоҳнинг розилиги учун бермоқларидир. Закот жуда кўп фойда ва ҳикматларни ўзида жамлаган, инсонлар ўрталарида тинч-тотувликни, меҳру муҳаббатни таъминлайдиган бир ибодатдир.

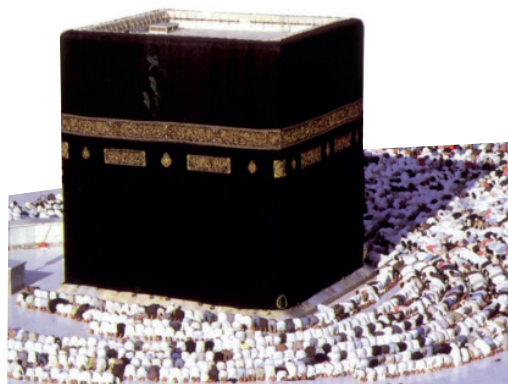
БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“... (Аллоҳ) ҳаёт эканман,
менга намозни
ва закотни
(адо этишни) буюрди”.**

Марям, 31

Ҳажга бормоқ

Ҳаж Макка шаҳридаги Каъба биносини ва бошқа муқаддас ерларни йилнинг маълум вақтида динимизда кўрсатилган тарзда зиёрат қилмоқдир. Ҳаж тавоф, намоз ва қурбонлик қилиш каби бир қанча ибодатларни ўз ичига олгандир.

Ҳажга бормоқ

**Ким Аллоҳ учун ҳаж қилса, ёмон сўз
айтмаса ва фисқу фасод қилмаса, худди
онасидан туғилгандек қайтади.**

فوق الحسب ما جاهد

ОНА

**Кечалари меҳр-ла
Устим ёпарсан.
Донмо мен учун ғам-
Ташвиш чекарсан.**

**Жаннат сиз – оналарнинг
Пойингиздадир .
Сиротдан жаннатга йўл
Пойингиздадир .**

**Аллалар айтгин, она,
Ухлат, сила, ўп.
Гўзал табассумингдан
Олам бўлар хўб.**

БОНЛИКЛИК

Куйида тагига чизилган сўзларни қандай умумий сарлавҳа остига жамлаш мумкин? Сарлавҳани топиб бўш жойга ёзинг.

Рўза тутмоқ

Садақа қилмоқ

Намоз ўқимоқ

Таҳорат олмоқ

Умра қилмоқ

Сахарлик қилмоқ

Ҳаж қилмоқ

Азон айтмоқ

Ғусл қилмоқ

Қалмаи шаҳодат айтмоқ

Қурбонлик қилмоқ

Ифтор қилмоқ

Закот бермоқ

Ёзувдаги хатолар

Куйидаги сўзларнинг ёзилишидаги хатоларни тўғрилаб, уларни остидаги бўш қутиларга ёзинг.

Пайғандар

Пайғамбар

Излом

Мукурмон

Охираат

Илоҳ

Намос

Рўса

Ремасон

Закаат

Имон нима?

Имон – кишининг бирор нарсани шубҳа қилмасдан тўғри деб топиб, ишониб қабул этмоғидир.

“Имон” сўзини умумлаштириб Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг Аллоҳ томонидан деб келтирган барча хабарларини, буйруғу қайтариқларини, жамики ҳукмларини қабул этиб, уларнинг мутлақо тўғри эканлигига чин юракдан ишониш дейиш мумкин. Имоннинг асл моҳияти “Калимаи тавҳид” ва “Калимаи шаҳодат” да ўз ифодасини топган.

Мўмин ёки мусулмон ким?

Мўмин – Аллоҳга, Ҳазрат Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга ва у зот келтирган ҳамма нарсага чин қалбдан ишониб, уларни қабул этган кишидир. Мусулмон эса Аллоҳнинг динига ва Ҳазрат Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам айтган барча нарсаларига чин кўнглидан таслим бўлиб, уларни ўз ҳаётида бажаришга саъй - ҳаракат қилган кишидир.

Имон асослари олтита

Мўмин кишининг ишониши керак бўлган асосий нарсалар бор. Булар Аллоҳга ишониш, фаришталарига ишониш, китобларига ишониш, пайғамбарларига ишониш, тақдирга ишониш, охиратга ишонишдир.

Мен имон келтирдим

أَمَنْتُ

Аллоҳга

بِاللَّهِ

Фаришталарига

وَمَلَائِكَتِهِ

Китобларига

وَكُتُبِهِ

Пайғамбарларига

وَرُسُلِهِ

Охират кўнига

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

Тақдирга

وَبِالْقَدَرِ

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

“Пайғамбар (Муҳаммад) ўзига Парвардигоридан нозил қилинган нарсага (оятларга) имон келтирди ва мўминлар ҳам имон келтирдилар. Ҳар бир киши Аллоҳга, фаришталарига, китобларига ва пайғамбарларига имон келтирди...”

Бақара, 285

Яхшилик ва ёмонлик Аллоҳдан эканига

خَيْرُهُ وَشَرُّهُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى

Ўлгандан кейин қайта тирилиш ҳақи эканига

وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ

Ўвоҳлик бераманки,
Аллоҳдан ботқа илоҳ йўқ,

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Ва яна ўвоҳлик бераманки, Муҳаммад (с.а.в)

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا

Унинг бандаси ва элчисидир

عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Имон – бирор нарсани шубҳа қилмасдан тўғри деб топиб, қабул этиш.
Мўмин – ишонган киши.
Мусулмон – Ислом динидаги одам.

Аллоҳга ишониш

Аллоҳга ишониш, унинг бор эканлигини ва ягона ҳукмдор эканини тан олишдир. Бу эса кейинги ҳаётини унинг кўрсатмаларига биноан давом эттириш деганидир. Мусулмон киши Қуръони карим ва ҳадисларда келган Аллоҳнинг ҳамма исмлари ва сифатларини ўрганади ва улардан керакли маъноларни чиқариб олади.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“...Кимки Аллоҳга имон келтирса,
у Зот унинг қалбини
тўғри йўлга
ҳидоят қилур...”**

Тағвбун, 71

Бутун борлиқни яратган, уларни ўз неъматлари ила буркаган, бандаларига шафқат ва раҳмат-ла муомалада бўлган, куч ва қудрат соҳиби, мақтовга лойиқ зот, мақтови сира тугамайдиган, қуллик қилишга ва ибодат этишга ягона лойиқ Зот бўлган Роббимиз Аллоҳнинг

борлигига ва танҳолигига ишониш иймон асосларининг мағзидир.

Фаришталарга ишониш

Фаришталар Аллоҳнинг нурдан яратилган, кўзимиз билан кўриб бўлмайдиган мавжудотларидир. Улар ҳақларида Қуръони карим ва ҳадиси шарифларда келган маълумотлардан бошқасини билмаймиз. Уларда айтилишича, фаришталарда эркак-аёллик, ейиш-ичиш йўқ. Доимо Аллоҳнинг буйруқларини бажариш билан бандлар, унинг буйруқларидан сира чиқмайдилар.

Кечаю кундуз Аллоҳни зикрини қиладилар, мўмин бандалар учун дуо қиладилар. Хушбўй ҳидлардан, чиройли сўзлардан, ўрганиш ва ўргатиш ишларидан ҳузурланадилар. Қуръонни тинглашни жуда яхши кўрадилар.

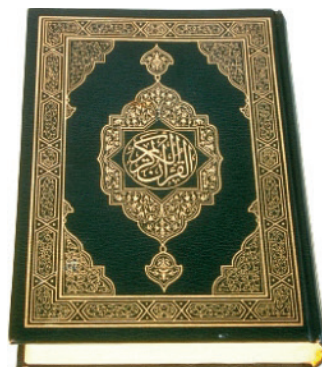
БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Осмонлар ва Ердаги барча
жониворлар ва фаришталар ҳам
кибр-ҳаво қилмасдан
ёлғиз Аллоҳга сажда қиладилар”.**

Наҳл, 49

Китобларга ишониш

Илоҳий китоблар инсоннинг дунё ҳаётида яхши, тўғри ва чиройли нарсаларни топиш, ёмон, хато ва қабих бўлган нарсалардан четланиш учун Аллоҳ тарафидан жўнатилган, илоҳий нарсаларни ўз ичига олган йўл кўрсатувчи манбадир. Китобларга ишониш Аллоҳнинг ўз Пайғамбарларига юборган ваҳийларига ишониш деганидир.

Пайғамбарларга ишониш

Аллоҳ юборган хабарларни одамларга етказиш вазифаси юкланган одамларга Пайғамбар дейилади. Уларни Аллоҳ одамлар орасидан танлаб олади. Пайғамбарлар нафақат Аллоҳнинг юборганларини одамларга етказадилар, балки ўзлари ҳам ўша юборилган хабарларга биноан яшаш намунасини кўрсатиб берадилар.

Бу йўлда улар кўп қийинчиликлар кўришларига қарамай, ўз вазифаларини мукамал адо этганлар.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

“Биз пайғамбарларни фақат (одамларга) хушхабар берувчи ва огоҳлантирувчи қилиб юборамиз. Ким имон келтириб, ўзини тузатса, уларга хавф -хатар йўқдир ва улар ғамгин бўлмаслар”.

Аъном, 48

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

“...Аллоҳ хушхабар бергувчи ва огоҳлантирувчи пайғамбарларни юборди. Ва у (Пайғамбарлар) билан одамлар орасида чиққан тортишувларга ҳакам бўлсин деб ҳақ китобни нозил қилди...”

Бақара, 213

Биз мусулмонлар Аллоҳ яратган биринчи одам ва биринчи пайғамбар бўлган Ҳазрати Одамдан тортиб, сўнгги пайғамбар Ҳазрати Мухаммад соллаллоҳу алайҳи васалламгача бўлган барча пайғамбарларга имон келтирамиз.

Қазо ва қадарга ишонч

“Қадар” Аллоҳнинг коинотдаги қонунлари ва ўлчовлари, “қазо” эса воқеа-ҳодисаларнинг шу қонун ва ўлчовларга кўра юз беришидир. Ҳар нарса Аллоҳ илмининг ичидадир. У ҳар нарсадан хабардор ва ҳар бир нарсани фақат Ўзигина яратади.

Қазо ва қадарга ишониш Аллоҳнинг илми, хоҳиши, қудрати каби сифатларига бўлган ишончнинг натижасидир. Қазо ва қадарга ишонмоқ яхшилик ва ёмонлик, жонли ва жонсиз, фойдали ва фойдасиз нимаики бўлса, барчасини Аллоҳнинг илми, хоҳиши, қудрати, ҳикмати ва яратиши билан пайдо бўлиши, Аллоҳдан бошқа пайдо этувчи йўқлигига ишонмоқдир.

Инсон яхши ёки ёмон, фойдали ёки зарарли нарсалардан бирини ўз ихтиёри билан танлайди. Шунинг учун ҳам у танлаган нарсаларига ва қилган ишларига жавобгардир.

Биласизми?

“Қазо” сўзи Аллоҳ таоло азалда ўз илми ва хоҳиши билан ҳар нарсани ўлчовли қилиб қўйганини билдиради.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

“(Эй инсонлар!) Исиакларингиз фақат Аллоҳ хоҳласагина рўёбга чиқур. Албатта, Аллоҳ билим ва ҳикмат эгаси бўлган зотдир”.

Инсон, 30

Охиратга ишонч

Охират – сўнги, охирги кун дегани. Инсоннинг ўлиmidан сўнг бошланиб, абадийлик сари кетган ҳаётга “охират ҳаёти” дейилади. Охиратга ишонч мусулмонни инсоният ва бошқа мавжудотлар бекорга яратилмаган, уларнинг яратилиши бемақсад эмас деган хулосаларга олиб келади. Айнан шу ишонч инсоннинг ўз ҳаётини қандай шакллантиришида асосий роль ўйнайди. Мўмин охиратга ишонгани учун дунёни бир “синов уйи” деб билади. Ўлимни йўқлик сари кетиш деб ўйламайди. Абадий ҳаёти жаннатда кечиши учун дунёда унга берилган имконият ва фурсатлардан унумли фойдаланишга ҳаракат қилади. Вазифаларини юракдан бажаради. Яхши ёки ёмон хатти-ҳаракатларига муносиб савоб ёки жазо борлигини билганидан ҳаётда масъулият билан яшайди.

БИСМИЛЛАҲИР РОҶМАНИР РОҲИМ

“Такводорлар эса, албатта, (жаннатдаги) боғлар ва чашмалар устидадирлар. Уларга: “Жаннатларга тинчлик билан соғ-омон киришлар” дейилади. У жойда уларга бирор чарчоқ етмас ва у жойдан чиқарилгувчи ҳам эмаслар”.

Ҳижр. 45–48

ТОПИНГ
ВА
АЛМАШТИРИНГ

Қуйида нима ёзилганини билмоқчи бўлсангиз, барча

“1” ларни “О” ҳарфига, “4” ларни “А” ҳарфига, “3” ларни “И” ҳарфига ва “8” ларни эса “Р” ҳарфига алмаштиб, бўш жойга ёзинг.

Мен 4лл1ҳг4, ун3нг ф483шт4л483г4, к3т1бл483г4, п4йғ4мб48л483г4 в4
1х384т кун3г4, т4қд38н3нг яхш3л3к в4 ём1нл3кн3нг 4лл1хд4н эк4н3г4,
ўл3мд4н сўнг т383л3шн3нг ҳ4қ эк4н3г4 ч3н қ4лбд4н 3ш1н4м4н.

Қизиқайлик ва ўрганайлик Тўғриси ТОПИНГ

Муфассал имон қалмасидаги арабча жумлапарнинг ўзбекча таржималарини тўғри топинг. Қутичалар рангини бир хил қилиб бўянг.

أَمَنْتُ	Тўвоҳлик бераманки, Аллоҳдан бошқа илоҳ йўқ,
بِاللَّهِ	Охираёт кўнига
وَمَلِيكَتِهِ	Тақдирга
وَكُتُبِهِ	Пайғамбарларига
وَرُسُلِهِ	Китобларига
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ	Мен иймон келтирдим
وَبِالْقَدَرِ	Аллоҳга
خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى	Ва яна тўвоҳлик бераманки, Мухаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам унинг бандаси ва элчисидир
وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ	Яхшилик ва ёмонлик Аллоҳдан эканига
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	Ўлгандан кейин қайта тирилиш ҳақ эканига
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ	Ҳақиқатларига

Такрорланмаган ҳарфлар

Кўз ўнгингизда кўк рангли қутича. Унинг ичи ҳарфлар билан тўла. Сизнинг вазифангиз бошқа қутилар ичидаги ҳарфларнинг кўк қути ичидагилар билан бир хил бўлганини ўчириш. Қутиларнинг ҳар бирида бир ҳарф борки, у ўчирилмай ортиб қолади. Ортиб қолган ҳарфларни яшил катакларга тўғри жойлаштириб, ўқиб кўринг.

К	Ф	О	Х
С	Ж	Г	Д
Б	Л	П	Ш
З	Ю	Ё	Р

К	Б	Ф	К
З	Г	Н	Р
Ф	О	С	Х
Р	Л	Ж	П

Р	К	Б	Х
Ш	О	Ф	Л
М	П	Ё	К
Р	Ф	О	З

Ф	Х	О	Т
Л	Г	Ю	С
П	К	Д	Р
Х	Ш	Б	О

Ф	Ш	Х	К
Ю	А	Л	Д
Ж	С	Ф	П
К	Х	О	Ш

Л	О	К	Х
С	Ф	П	Ю
Ж	Ш	Ё	Р
А	Г	О	К

Х	Л	Ё	Р
Р	Д	К	У
Ш	Г	З	П
Ф	П	Б	О

Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳим

МУҲТАРАМ КИТОБХОН!

Рисоланинг мавзулари ибодат, унинг маъноси ва турли қисмларига тегишли бўлганлиги боис, бу мавзуларга руҳан тайёргарлик лозим. Шунинг учун Сизга бир нечта маслаҳатлар бериб ўтмоқчимиз.

Зеро, мавзуларга тайёrlаниш, уларни оила даврасида тақдим этиш ва мавзуларни якунлаш билан боғлиқ бўлган билимларни билиш ҳар бир китобхон учун фойдадан холи эмас.

1. Оила аъзоларингиздан “ибодат”, “масжид”, “намоз”, “қибла” ҳақида нималар билишларини сўранг.

2. Масжиднинг вазифалари, кунлик намозларнинг номлари ҳақида билганларини такрорлаб, мустаҳкамлаб олишларини сўранг.

3. Улардан қуйидаги саволларга жавоб беришларини сўранг:

- а) бизни Аллоҳ нима учун яратган?
- б) таҳорат олишни биласизми? Агар билсангиз кимдан ўргангансиз?
- в) қибла қайси томонда?
- г) намоз ҳақида бирор шеър, ҳикоя биласизми?
- д) нима қилсак Аллоҳ биздан рози бўлади?

Ибодат нима?

Ибодат, кенгроқ олганда, бутун мавжудотнинг Аллоҳга бўйин эгиши, Унга ҳақиқий муҳаббат, ҳурмат билан қуллик этишлари деганидир. Аниқроқ айтганда эса, Аллоҳнинг розилигига этиш ва Унга яқин бўлиш учун Аллоҳ томонидан буюрилган ва ҳазрат Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам томонларидан татбиқ этиб кўрсатилган намоз, рўза ва ҳаж каби амалларга айтилади.

“Ибодат Аллоҳ таоло ёқтирадиган намоз, закот, рўза, ҳаж, ростгўйлик, омонатни адо қилиш, ота-онага яхшилик қилиш, қариндошлар билан алоқани яхшилаш, аҳдга вафо қилиш, Аллоҳ таолонинг динига ихлос қилиш, У зотнинг неъматига шукр қилиш, қазосига рози бўлиш ва шуларга ўхшаш ҳар бир эзгу гап ва амални жамловчи исмдир”.

Янада аниқроғи

Аллоҳнинг розилигига эриштирувчи ҳар бир ҳаракат, сўз ва ўй ибодатдир.

Нега ибодат қиламиз?

Мусулмон киши фақат ишониш, имон келтириш эмас, балки ишонгани бўйича яшашга, ўзи ишонган нарсаларни ҳаётга татбиқ этишга ҳам буюрилгандир. Аллоҳга ибодат этиш Уни севиш ва Унга шукр қилишнинг исботи ҳисобланади. Турли неъматлар берган, барча махлуқотларидан хабардор бўлган, ҳамма нарсанинг ягона ва ҳақиқий эгаси бўлган Роббимиз, албатта, энг буюк муҳаббатга, ҳурматга лойиқдир.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

“Сизга ўлим келгунича, Парвардигорингизга ибодат қилинг!”

Ҳижр, 99

Ҳаётнинг ҳар лаҳзаси Аллоҳнинг розилигини топиш учун бир фурсатдир.

Ибодат нафақат инсоннинг ўз Роббиси билан, балки ўзи билан, жамият билан, ҳатто дунёдаги бутун жонли ва жонсиз мавжудотлар билан бўлган муносабатларига ҳам алоқадордир. Инсон уйда, мактабда, кўчада, олди-сотдида, ўйнаганда ҳам ибодатда бўлиши мумкин.

Бизнинг имонимиз ва ҳаракатларимиз бир - бирига боғлиқ бўлиб, ибодатни имоннинг ҳаракатлардаги кўриниши десак бўлаверади.

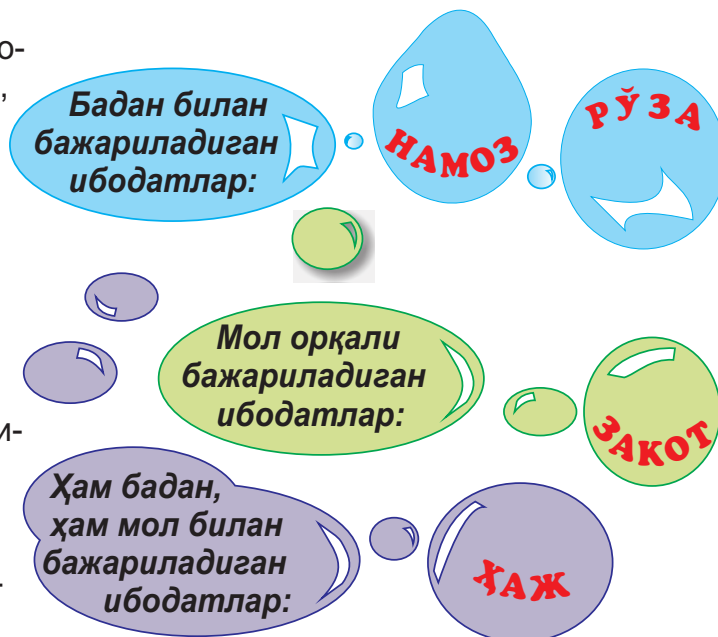
Биласизми?

“Ибодат” сўзи Аллоҳга иттиқат этиш, бўйин эгиш, ҳурмат кўрсатиш, айтганларига зид иш қилмаслик маъноларини англатади.

Муҳим ибодатлар

Динимизда умумий маънодаги ибодатлардан ташқари, вақти, жойи, бажарилиш тарзи ва миқдори белгилаб қўйилган алоҳида ибодатлар ҳам бор. Бундай муҳим ибодатлар сирасига намоз, рўза, ҳаж, закот ибодатлари киради. Бу ибодатларни бажарилиш тарзи жиҳатидан 3 га бўлиш мумкин: бадан билан бажариладиган (намоз, рўза), мол- дунё билан бажариладиган (закот) ва ҳам бадан, ҳам мол билан бажариладиган ибодатлар (ҳаж).

Намоз

Намоз ақлли ва балоғат ёшига етган ҳар бир мусулмоннинг бажариши мажбурий бўлган, аниқ вақтга, маълум шартларга ва махсус шаклга эга бўлган фарз ибодатдир. Мусулмон киши таҳорат учун сув бўлмаганда таяммум билан, беморликда эса ўтириб ёки ётиб бўлса ҳам намоз ўқишга буюрилган. Ўз вақтида ўқилган намоз Аллоҳ энг кўп яхши кўрган амаллардандир. Намоз — мўминнинг

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Мен жин ва инсонларни
фақат Ўзимга ибодат
қилишлари учунгина яратдим”.**

Зориёт, 56

роҳи ва кўнглини Аллоҳга очиши, ундан роҳат ва баракат исташи, Унга бўлган чексиз муҳаббатини изҳор этиши, Унинг чексиз қудрати олдида ўз ожизлигини эътироф этиб, Унга бўйин эгишини кўрсатишидир.

Рўза

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Эй имон келтирганлар! Тақволи кишилар
бўлишингиз учун сизлардан илгари
ўтганларга фарз қилингани каби
сизларга ҳам
рўза тутиш фарз қилинди”.**

Бақара, 183

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Сиз ўзингизга ваҳий қилинган Китоб –
Қуръондан бўлган (оятлар) ни
тиловат қилинг ва намозни
тўкис адо қилинг!
Албатта, намоз фаҳш ва
ёмон ишлардан қайтарур...”**

Анкабут, 45

Рамазон ойида рўза тутиш – Исомнинг беш асосларидан бири. Рўза бадан билан бажариладиган ибодатдир. Рўза тутиш “тонг отишидан то қуёш ботгунича Аллоҳ розилиги учун ибодат мақсадида емоқ-ичмоқ

каби ишлардан ўзини тийиш” деганидир. Рўза балоғатга етган, ақлли, соғлиғи жойида бўлган ҳар бир мусулмонга фарз бўлган ибодатдир. Аллоҳнинг розилиги учун тутилган, бир неча шахсий ва ижтимоий фойдаларни ўзида жо этган рўза ибодати ҳар йили Рамазон ойида мусулмонларнинг меҳмони бўлади.

Закот

Закот Ислом динининг беш асосидан биридир. У мусулмон кишининг ўз қўлидаги молларидан бир қисмини Қуръони каримда айтилган тоифадаги одамларга маълум бир шартлар асосида Аллоҳнинг розилиги учун бермоғидир.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

“Дарҳақиқат мўминлар нажот топдилар. Улар намозларида бўйин эгувчи кишилардир. Улар беҳуда фойдасиз ишлардан юз ўнгиргувчи кишилардир. Улар закотни (адо) этувчилардир”.

Мўминун, 1–4

Закот бериш маълум шартларга жавоб берган мусулмонларга фарздир. Закот бериш Қуръони каримда жуда кўп жойларда намоз ўқиш билан бирга зикр қилинган. Бу закотнинг

қанчалик аҳамиятли амал эканлигига яна бир ишорадир.

Ҳаж

Ислом динининг беш асосидан бири ҳаждир. Ҳаж ибодати Каъба ва унинг атрофидаги муқаддас жойларни йилнинг маълум вақтида, динда кўрсатилганидек зиёрат қилмоқдир. Маълум шартларга жавоб берган мусулмоннинг умри давомида бир мартаба ҳаж этиши фарздир.

Садақа

Садақа Аллоҳ розилиги учун муҳтож одамларга закотдан ташқари бериладиган молиявий кўмақдир. Баъзи маънавий кўмаклар ҳам садақа ҳисобланади. Шу жиҳатдан унинг маъноси закотникидан кенгроқдир. Садақа беришнинг савоби жуда катта. Шу сабабдан баъзи саҳобалар бозорларда сув сотиб, топган пулларига хурмо сотиб олиб фақирларга садақа қилишарди. Айни вақтда Пайғамбаримизнинг **“Бергувчи қўл олгувчи қўлдан яхшироқдир”** деганлари, барча мусулмонларни **“берувчи қўл”** бўлишга, ҳалолдан ризқланишга ва топганларини бошқалар билан баҳам кўришга ундайди.

Садақа ...

Пайғамбар алайҳиссалом айтадилар:

“Бандалар тонг оттирган ҳар кунда икки фаришта нозил бўлади. Уларнинг бири: “Эй бор Худоё! Могу дунёсини инфоқ қилувчи кишига ўша моли ўрнига ундан кўра яхшироғини бергин” дейди. Иккинчиси эса: “Эй бор Худоё! Хасиснинг молига талофот бергин” дейди.

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ

Амали солиҳ

“Амали солиҳ” сўзи Қуръонда “имон этмоқ” маъносидаги сўзлар билан бирга жуда кўп ишлатилади. Амали солиҳ (*солиҳ амал*) “яхши, гўзал иш қилиш” деганидир. Имонга мос, у билан ҳамоҳанг бўлган ҳар қандай иш амали солиҳга киради. Солиҳ амал Аллоҳнинг розилигига эришиш учунгина қилинади. Инсонлар ва бутун мавжудот учун фойдали бўлган ҳар иш Аллоҳни хушнуд этади. Намоз ўқиш ибодат бўлганидек, бошқаларга табассум ила боқмоқ, уларнинг оғирини енгил қилмоқ, яхшиликка ундаш, ёмонликдан қайтариш, салом бериш, жониворларга сув бериш, хатто йўлда ётган зарарли нарсаларни четга олиб қўйиш ҳам, агар Аллоҳ розилиги учун қилинган бўлса, динимизда солиҳ амал ҳисобланади. Имоннинг амалларга, амалларнинг эса имонга таъсири бор. **Кишининг имони амаллари орқали кўзга кўринади. Қилинган ҳар иш бевосита имон мевасидир.**

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

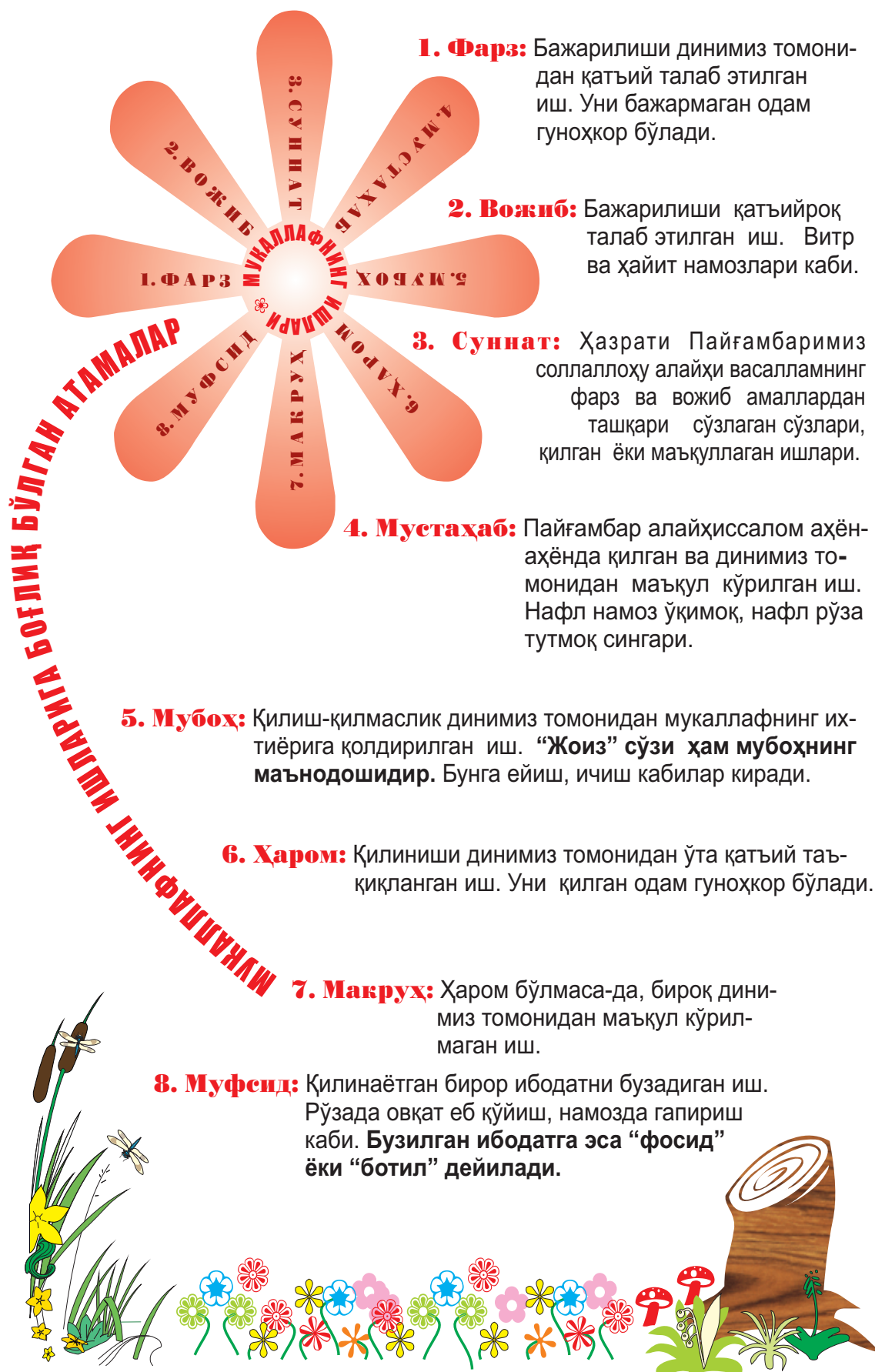
**“Сизга ўлим келгунича
Парвардигорингизга
ибодат қилинг!..”**

Ҳижр. 99

Мукаллафнинг ишларига боғлиқ бўлган атамалар

Ислом дини бир мусулмоннинг ибодатларга маъсул бўлиши учун унинг мукаллаф бўлишини шарт қилади. “Мукаллаф” балоғат ёшига етган, ақлли одам деганидир. Исломда мукаллаф (*масъул*)нинг бажарадиган, қиладиган ишлари қуйидагилардан бирига киради:

ҚИЗИҚАРЛИ саволлар

РАМАЗОН ОЙИДА УНУТИБ ОВҚАТ ЕБ ҚҰЙҒАН ОДАМ

Овқатдан сўнг чой ичиб қўйиши керак.
“Нима бўлса бўлар” деб, рўзасини давом эттиради.
Овқатни охиригача еб қўйиши керак.
Рўзаси эсига тушган заҳотиёқ овқатланишни тўхтатади.

НИМА ҚИЛИШИ КЕРАК

(тўғри жавобни бўш доирани бўяш орқали белгиланг)

**Қуйидагилардан қайси бири
юқорироқда жойлашган?**

1. Минбар.
2. Гумбаз.
3. Минора деразаси.
4. Хонақоҳ.
5. Меҳроб.

ИЗЛАНАЙЛИК - ТОПАЙЛИК

Қуйидаги жадвалда калит жумлалар берилган. Шулардан фойдаланиб мукаллафнинг амаллари шакллари топинг. Агар 1-калит жумла етарли бўлмаса, 2-калит жумлага ўтасиз, у ҳам етарли бўлмаса, 3-калит жумлага ўтасиз. 1-калит жумла етарли бўлса – 100 балл, 2-калит жумла етарли бўлса – 50 балл, 3 – калит жумла етарли бўлганида эса 25 балл оласиз.

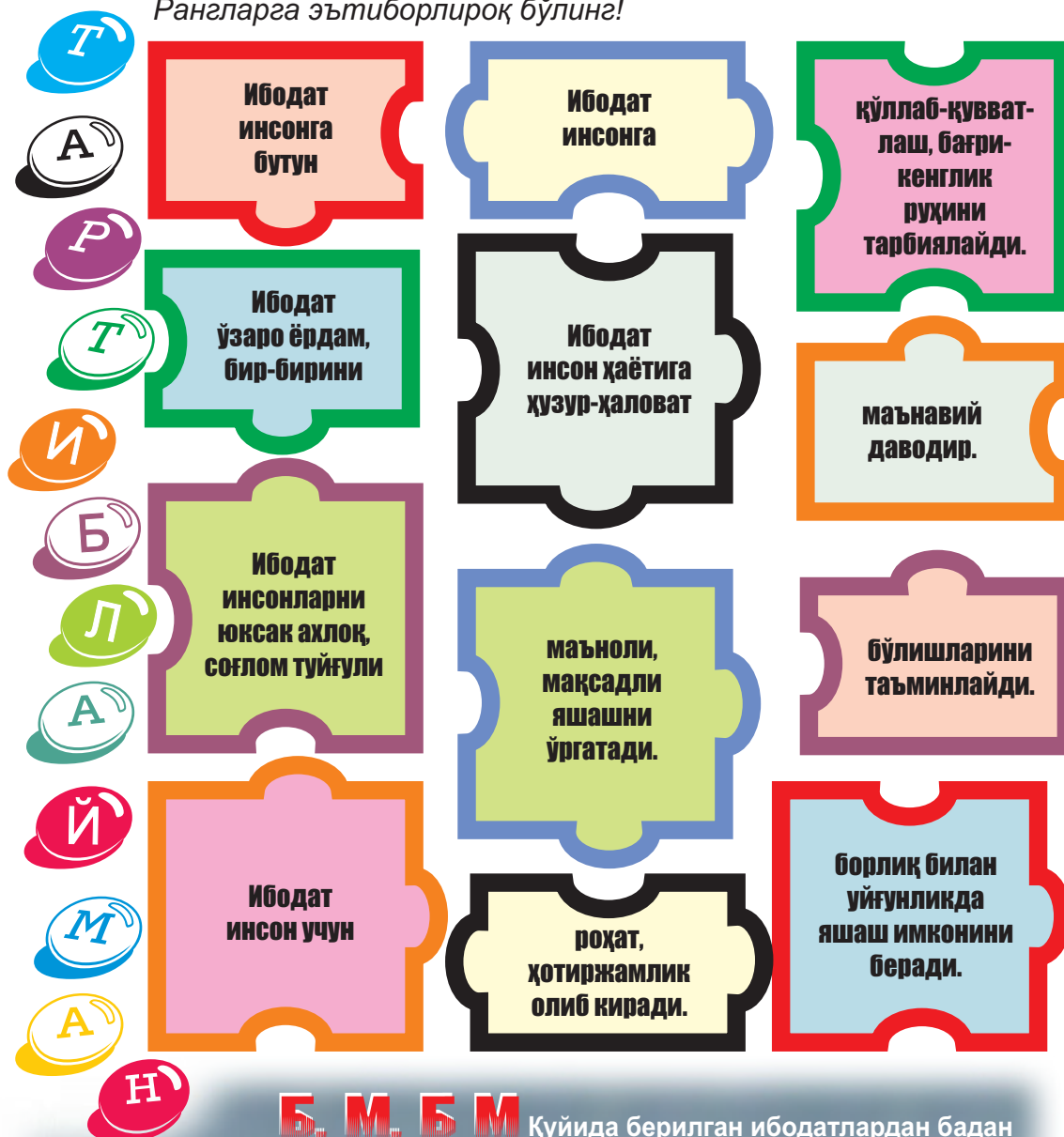

1-калит жумла	2-калит жумла	3-калит жумла	жавоб	балл
1 Каъбанинг яна бир номи бўлган “Масжид ул...” жумласининг бир қисмидир	Динимизда тақиқланади	Ёлғон гапириш каби		
2 Ичида “в” ҳарфи бор	Фарз ва суннат орасида	Қурбонлик қилиш каби		
3 “Ботил” деган ҳукмга олиб келади	Ибодатнинг инобатга олинмаслигига сабаб бўлади	Рўза тутган киши овқат еб қўйиши каби		
4 “Жониз” сўзига маънодош	Динимизда унга эркинлик берилган	Сайр қилиш каби		
5 Уни қилмаган одам гуноҳкор ҳисобланади	Динимизда қатъий буюрилгандир	Намоз ўқиш каби		
6 Бунда бир ҳарф ёнма-ён ҳолда 2 марта такрорланади	Пайғамбаримиз (с.а.в)нинг қилган ишлари ўша ном билан аталади	Азон айтиш каби		
7 Ичида Б, Н, С, О, З ҳарфлари йўқ	Динимизда хуш кўрилмайди	Таҳоратда сувни исроф қилиш каби		
Жами:				

БИРЛАШТИРАМАН

Ибодат Аллоҳ буюргани учунгина қилинади. Унинг бир қанча фойда ва ҳикматлари ҳам бор. Қуйидаги жумлаларда ибодатнинг инсонга, жамиятга келтирадиган фойдалари ифодаланган. Бироқ ҳар бир жумла иккига бўлинган. Уларни бирлаштириш сизга юклатилмоқда.

Рангларга эътиборлироқ бўлинг!

Б. М. Б. М.

Қуйида берилган ибодатлардан бадан билан қилинадиганларининг ёнига “Б”, мол билан қилинадиганларининг ёнига “М”, ҳам бадан ҳам мол билан қилинадиганларининг ёнига эса “БМ” белгиларини қўйинг.

РЎЗА

НАМОЗ

ҲАЖ

ЗАКОТ

Озодалик ва ибодатнинг ўзаро боғлиқлиги

Исломда озодалик нафақат ибодатнинг, балки ҳамма нарсанинг асосидир. Аллоҳ таоло Қуръони каримда шундай марҳамат қилади: “Шубҳасиз, Аллоҳ тавба қилувчиларни ва ўзларини мудом пок тутувчиларни севар”. (Бақара, 222-оят)

Шунинг учун ҳам кундалик ҳаёти-мизда ҳамда ибодатларимизда озодаликка диққат қилишимиз керак.

Исломда озодалик учга бўлинади: моддий, ҳукмий ва маънавий озодалик.

Моддий озодалик мусулмоннинг ибодатларида ва кундалик ҳаётида баданини, либосларини ва атрофини “нажосат” деб аталувчи кўз билан кўриладиган кирлик, ифлосликлардан тозалашдир.

Озодалик...

Аллоҳ покдир ва покизаликни яхши кўради.

فقطك شاربك

Маънавий озодалик эса қалбнинг ёлғон, кибр, ҳасад, ғийбат ва шу каби барча ёмонликлардан, гуноҳлардан тозаланишидир.

БИСМИЛЛАҲИ РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Эй мўминлар!
Намозга турганингизда
юзларингизни ҳамда
қўлларингизни тирсакларигача
ювингиз, бошларингизга масҳ
тортингиз ва оёқларингизни
тўпиқларигача (ювингиз) !..”**

Моида, 6

БИСМИЛЛАҲИ РОҲМАНИР РОҲИМ

**“...Шубҳасиз, Аллоҳ
тавба қилувчиларни
ва ўзларини мудом
пок тутувчиларни севар...”**

Бақара, 222

Кишининг таҳорат ёки ғусл қилиш керак бўлган ҳолатига “ҳадас” дейилади. Таҳорат ва ғусл қилиш билан киши ҳадасдан қутулади. Бундай тозаланиш ҳукмий озодаликдир.

Озодалик...

Тозалик имондандир.

فقطك شاربك

Бу уч озодалик бир-бири билан чамбарчас боғлангандир. Масалан, намозда бу озодаликларнинг барчаси жам бўлганини кўриш мумкин. Бошқа ибодатларимиз, юриш-туришларимизда ҳам бу уч озодаликни, покликни, тозалликни бирлаштиришга ҳаракат қилишимиз зарур. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг “Поклик имондандир” деган ҳадислари доимо ҳар бир мусулмоннинг қулоғида жаранглаб туриши лозим.

Таҳорат

Таҳорат: Маълум ибодатлар учун олдиндан покланиш, тозаланишдир. Таҳорат олиш вазиятга қараб фарз, вожиб ёки суннат бўлади. Намоз учун таҳорат олиш фарз, Каъбани тавоф қилиш учун вожиб, ётиш олдиндан эса суннат.

Таҳоратнинг фарзлари.

4

1. Юзни ювмоқ.
2. Қўлни тирсаклари билан қўшиб ювмоқ.
3. Бошга масҳ тортмоқ.
4. Оёқларни тўпиқлари билан қўшиб ювмоқ.

Таҳорат олиш тартиби:

- ❖ Таҳорат олиш ният қилинади.
- ❖ "Аузу биллаҳи минаш-шайтони рожийм, Бисмиллаҳир роҳманир роҳим" дейилади.
- ❖ Қўллар бандигача 3 марта ювилади, бармоқлар ораси ишқаланади.

- ❖ Ўнг қўлда сув олиниб, оғиз 3 марта ғарғара қилиб чайилади.

Мисвок...

Мисвок оғизни покловчи
ва Аллоҳни рози қилувчидир.

مِسْوَكٌ مَّاءٌ

Мисвок кўпроқ "арок" деб номланувчи
дарахт илдизидан олинади.

- ❖ Бурунга ўнг қўл билан 3 марта сув тортилиб, чап қўл билан қоқиб тозаланади.

- Қиблага қараб таҳорат қилиш.
- Баланд жойда ўтириб таҳорат қилиш.
- Таҳорат қилишда бировнинг ёрдамидан фойдаланмаслик.
- Таҳорат пайтида гапирмаслик.
- Оғзига ва бурунга ўнг қўл билан сув олиб чап қўл билан тозалаб ювиш.
- Шошиб қолмаслик учун намоз вақти кирмасидан таҳорат қилиш.
- Сувни исроф қилмаслик.

Таҳорат одоблари

- ❖ Юз уч марта (икки қулоқ ораси ҳамда пешонадан ияк остигача) ювилади.

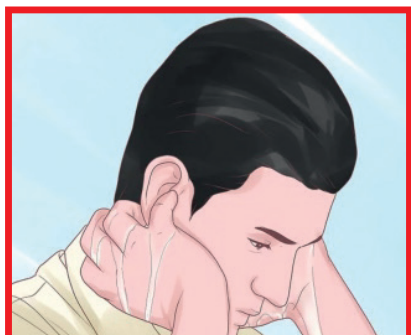

✿ Аввал ўнг, сўнгра чап қўл тирсаклар билан қўшиб ишқалаб ювилади.

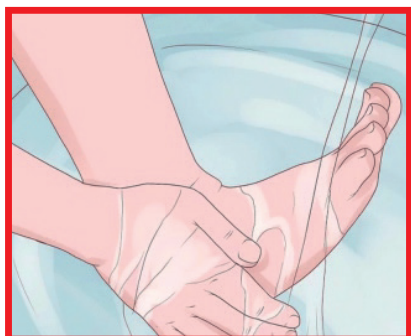

✿ Ҳовучга сув олиб, тўкиб ташлаб, ҳўли билан бошнинг ҳамма қисмига масҳ тортилади.

✿ Кўрсаткич бармоқ билан қулоқларнинг ичи, бош бармоқлар билан эса қулоқ орқаси масҳ қилинади.

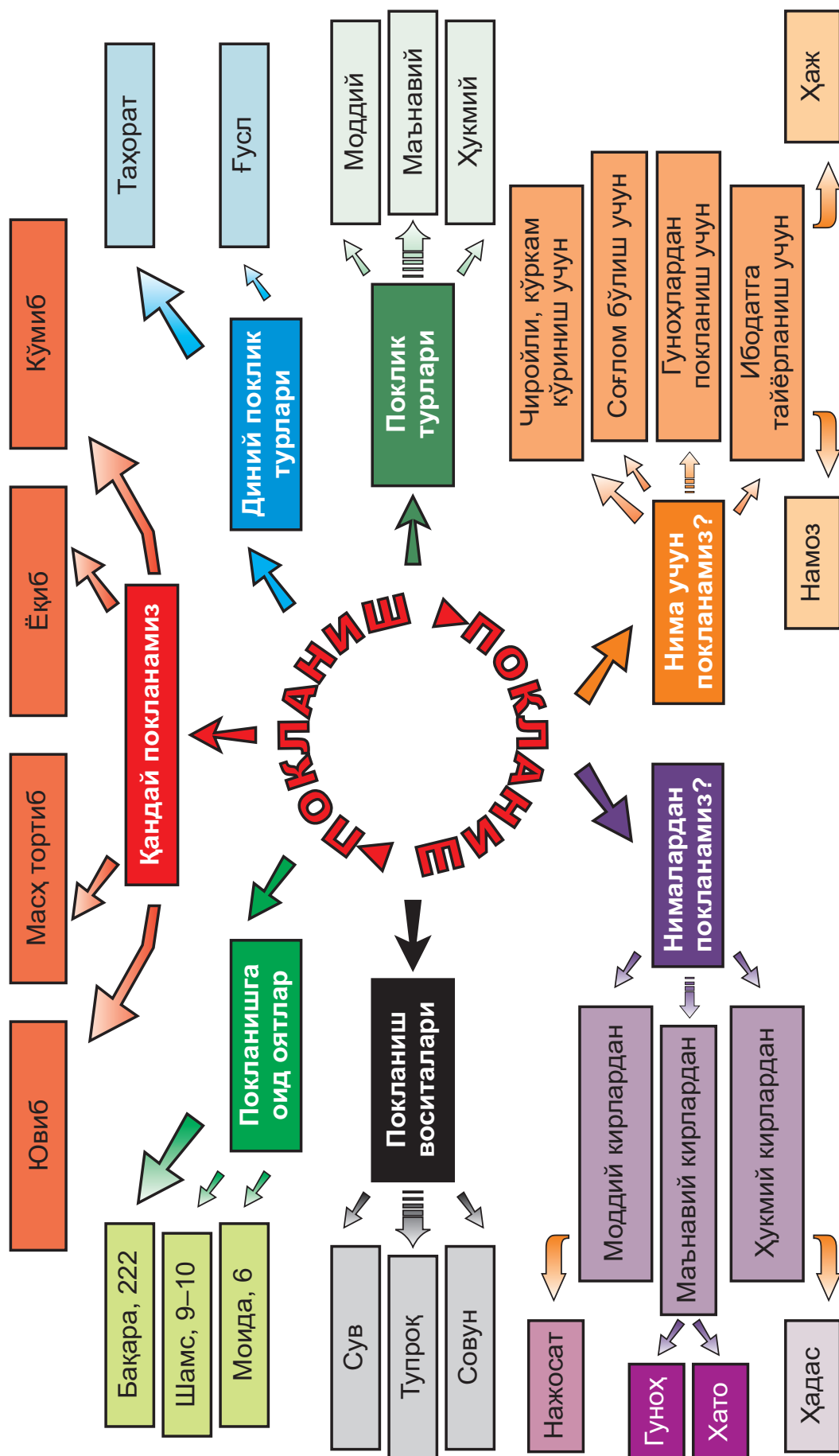
✿ Иккала кафт орқаси билан бўйин масҳ қилинади.

✿ Аввал ўнг, сўнгра чап оёқни тўпиқ билан қўшиб ва бармоқлар орасини ишқалаб 3 марта ювилади.

Масҳ – силаш, суртиш деганидир.

ПОКЛАНИШ ХАРИТАСИ

Таҳоратни бузадиган ҳолатлар

1. Баданнинг бирор жойидан қон ёки йиринг оқиши.
2. Оғиз тўлиб қусиш.
3. Кичик ёки катта ҳожат.
4. Ел чиқиши.
5. Милк қонаб, тупурганда тупук рангининг қизил бўлиши.
6. Ҳушдан кетиш.
7. Намоз ўқиётиб, ёнидаги одам эшитадиган даражада кулиш.

Таҳорат

Умматим қиёмат куни таҳоратнинг асаридан пешоналари оппоқ ва оёқ-қўлларидан нур таралиб турган ҳолларида чақириладилар.

توھراتни бузадиган ҳолатлар

Ғусл

Ғусл – бутун баданни сув билан ишқалаб ювиш.

Ғусл олиш тартиби:

1. “Бисмиллаҳир роҳманир роҳим” дейилади ва ғусл олиш ният қилинади.
2. Қўллар ювилгач, бадан нопок нарсалардан тозаланади.
3. Белгиланган тартибда таҳорат олинади. Аввал бошга, кейин ўнг ва чап елкаларга сув қуйилиб, бутун бадан яхшилаб ювилади. Бу ювинишда баданда игна учидай қуруқ жой қолса, ғусл мукаммал бўлмайди.
4. Ғусл қилиши керак бўлган одам оғзи ва бурнини чайиб, сўнг чўмилса ҳам, ғусл олган ҳисобига ўтади.

Ғуслнинг фарзлари

3. 1. Оғзига сув олиб ғарғара қилиш.
2. Бурунга ачиштиргунча сув тортиш.
3. Бутун баданни тозалаб ювиш.

Биласизми?

Ғусл бирор нарсани сув билан ювиш маъносини англатади.

Таяммум

Таяммум – сув мавжуд бўлмаган ёки сув ишлатиш имкони йўқ пайтда тоза тупроққа ёки тупроқ жинсидан бўлган нарсага кафтни уриб, қўлга ва юзга суртишдир.

Таяммумнинг фарзлари

2. 1. Ният қилмоқ.
2. Кафтларини тоза тупроққа икки маротаба уриб, юз ва қўлларга суртмоқ.

Биласизми?

**“Таяммум” сўзи бир ишни
кўзламоқ, “мақсад қилмоқ”
маъносини билдиради.**

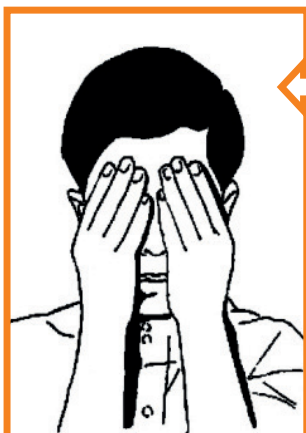
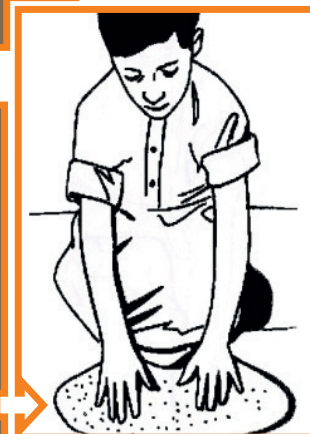
Таяммум сув топилгунича ёки ишлатиш имкони пайдо бўлгунча таҳорат ва ғуслнинг ўрнини босади. Таяммум Исломнинг қанчалик осон, енгил дин эканига бир ишорадир.

Таяммум олиш тартиби:

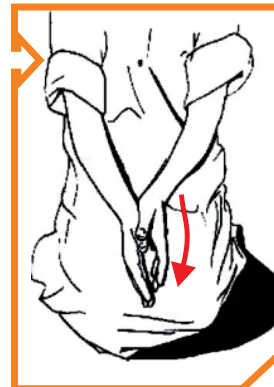
✦ Енгларни тирсаккача шимариб, таяммумни ният қилинади.

✦ “Аъзу биллаҳи минаш-шайтонир рожим, Бисмиллаҳир роҳманир роҳим” дейилади ва қўллар, бармоқлари очиқ ҳолда, тупроқ ёки тупроқ жинси бўлган бирор нарсага бир марта урилади.

✦ Қўлларни ичи билан юзга масҳ тортилади.
✦ Қўлларни иккинчи бор тупроқ ёки тупроқ жинсидан бўлган нарсага уриб, чап қўлнинг кафти билан ўнг қўлга тирсаги билан қўшибшиб, ўнг қўл кафтлари билан эса чап қўлга айна тарзда масҳ этилади.

Таяммумни бузадиган ҳолатлар

Таҳоратга етарли сув топилиши, баданидаги яра ёки бошқа узр туфайли таяммум олган кишидан бу ҳолатларнинг кетиши билан таяммум бузилади. Таҳоратни бузадиган ҳолатлар ҳам таяммумни бузади.

Таҳорат, гусл, таяммумнинг мақсадлари ва вазифалари.

- *Таҳорат, гусл ва таяммум бизни таърифлаб бўлмас руҳий ҳолатга олиб киради.*
- *Таҳорат, гусл ва таяммумда покланаётган аъзолардан тушаётган сув билан бирга, бу аъзолар билан қилинган гуноҳлар ҳам тўкилади.*
- *Таҳорат ва гусл қилиш билан бир қанча касаликлардан ўзимизни сақлаймиз.*
- *Таҳорат ва гусл қилиш билан вужудимиз ажойиб бир тарзда қайта жонланади.*
- *Таҳорат, гусл ва таяммум бандага Аллоҳ таолонинг хузурида ўзини покиза ҳолда ҳис этиш имконини беради.*
- *Таяммум қанчалик қийин ҳолатда бўлса ҳам, динимизнинг покликка тарғиб этишига бир далилдир.*

Кўнглини шод этайлик

СЎЗ ВА

МАЪНОСИ

*Сўзлар ўз маъносини
топишига
ёрдам беринг!*

Ғусл	Ҳукмий поксизлик
Масҳ	Кўз билан кўриладиган кирлик
Ҳадас	Силамоқ
Таҳорат	Озодалик
Обдаста	Тўлиқ ювинмоқ
Нажосат	Кўп сув

Қай сини си
га тегишли?

Жадвални тўлдилинг	Моддий поклик	Ҳукмий поклик	Маънавий поклик
Сўзда турмоқ	☐	☐	☒
Ғусл қилмоқ	☐	☐	☐
Кўчага чиқинди ташламаслик	☐	☐	☐
Ёлғон гапирмаслик	☐	☐	☐
Сочни тоза сақламоқ	☐	☐	☐
Меваларни ювмоқ	☐	☐	☐
Ҳалол таом емоқ	☐	☐	☐
Озодаликка риоя қилмоқ	☐	☐	☐
Кўйлакни ювмоқ	☐	☐	☐
Овқатдан олдин қўл ювмоқ	☐	☐	☐

Қайсинисига тегишли?

Қуйида таҳорат, ғусл ва таяммум фарзлари аралаш ҳолда берилган. Қайси фарз қайсинисига тегишлилигини аниқланг.	Таҳорат	Ғусл	Таяммум
Ният қилмоқ	☐	☐	☒
Фарғара қилмоқ	☐	☐	☐
Бошга масҳ тортмоқ	☐	☐	☐
Бутун баданни ювмоқ	☐	☐	☐
Оёқларни ювмоқ	☐	☐	☐
Қўлларни тоза тупроққа 2 марта уриб, юз ва қўлларга масҳ тортмоқ	☐	☐	☐
Юзни ювмоқ	☐	☐	☐
Бурунга сув тортмоқ	☐	☐	☐
Қўлни тирсаккача ювмоқ	☐	☐	☐

Намоз ўқиймиз

Кишига намоз фарз бўлиши учун намоз ўқувчи мусулмон, ақлли ва балоғат ёшига етган бўлиши керак.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

Намозни тўқис адо қилинг ва закотни беринг!..

Бақара, 170-оят.

Намоз ўқимоқчи бўлган киши айтилган 12 та фарзни бажариши лозим.

Булардан 6 таси намоздан ташқарида бўлиб, уларни “намозга тайёргарлик шартлари” дейилади. Қолган 6 таси намоз ичида бўлиб, уларни “намоз руқнлари” дейилади.

Намоз шартлари

1. Ҳадасдан покланиш: Намоз ўқимоқчи бўлган одам динда нопоклик деб ҳисобланадиган ҳолатдан пок бўлиши керак.

2. Нажосатдан покланиш: Намоз ўқимоқчи бўлган одамнинг намоз ўқийдиган жойи, уст-боши ва бадани тоза бўлиши керак.

3. Сатри аврат: Эркаклар тиззадан, аёлларнинг эса юз-қўл ва қадамларидан бошқа ерлари тўсилган бўлиши керак.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

Шубҳасиз намоз мўминларга (вақти) тайинланган фарз бўлди.

Нисо, 103-оят.

4. Қиблага юзланиши: Намоз ўқи-моқчи бўлган одам қиблага, Каъба тарафга юзланган бўлиши лозим.

5. Вақт: Ҳар намоз учун белгиланган махсус вақт бор. Намозни белгиланган вақтда ўқиш лозим.

6. Ният: Қилинадиган ҳаракатлардан, сўзлардан намоз ўқиш мақсад қилиниши ва унинг қайси намоз экани белгиланиши керак.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

“...Мени зикр қилиш учун намозни тўқис адо қил”.

Тоҳа, 14

Намоз руқнлари

1. Ифтитоҳ такбири: Намозни “Аллоҳу акбар” деб бошлаш.

2. Қиём: Намозда оёқда туриш.

3. Қироат: Қуръондан бирор сура ёки оят ўқиш.

4. Руку: Қўлни тиззага қўйиб эгилиш.

5. Сажда: Пешона, бурун, икки тизза ва қўл, икки оёқни ерга қўйиш.

6. Қаъдаи охир: Намознинг охирида “Аттаҳият”ни ўқиш миқдорича ўтириш.

Намоз...

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам “Айтинглар-чи агар бирингизнинг эшиги олдида анҳор бўлса, у ўшанда ҳар куни беш марта ювиниб турса, унинг киридан бирор нарса қоладими?” дедилар. “Унинг киридан ҳеч нарса қолмайди”, дейишди. У зот: “Ана шунга ўхшаб, Аллоҳ беш вақт намоз билан хатоларни ювади”, дедилар.

سورة الفاتحة

1. Фарз намозлар.

Ҳар кунги беш вақт намоз, жума намози, жаноза намози.

Намоз турлари

2. Вожиб намозлар.

Витр намози, Рамазон ва Қурбон ҳайити намозлари.

3. Нафл намозлар.

Фарз ва вожиб намозларидан бошқаси нафл намоздир. Уларнинг баъзилари: суннат намозлар, таровеҳ намози, таҳажжуд намози.

Рукат – намознинг қиём, руку ва икки саждадан ташкил топган қисми.

Беш вақт намоз

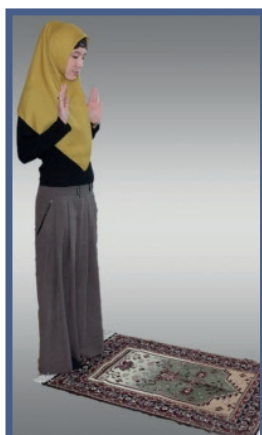
Ҳар куни беш вақт намоз ўқиш эркак-аёл мусулмонларга Аллоҳнинг буйруғидир. Бир кунлик фарз намозлар жами 17 ракат. Бу фарз намозларидан олдин ва кейин ўқиладиган суннат намозлари эса 20 ракат. Бундан ташқари хуфтонда 3 ракат витр намози ҳам ўқилади. Витр намозини ўқиш вожибдир.

5 вақт намоз	Аввалги суннат	Фарз	Кейинги суннат	Вожиб	Ракатлар ҳисоби
Бомдод	2 ракат	2 ракат	-----	-----	4 ракат
Пешин	4 ракат	4 ракат	2 ракат	-----	10 ракат
Аср	-----	4 ракат	-----	-----	4 ракат
Шом	-----	3 ракат	2 ракат	-----	5 ракат
Хуфтон	4 ракат	4 ракат	2 ракат	-----	10 ракат
Витр	-----	-----	-----	3 ракат	3 ракат
Умумий ҳисоб	10 ракат	17 ракат	6 ракат	3 ракат	36 ракат

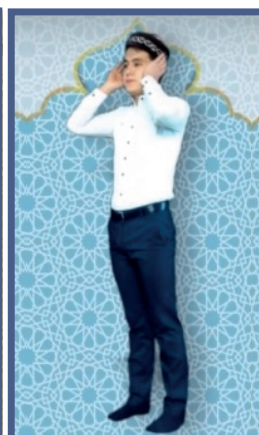
Бомдод

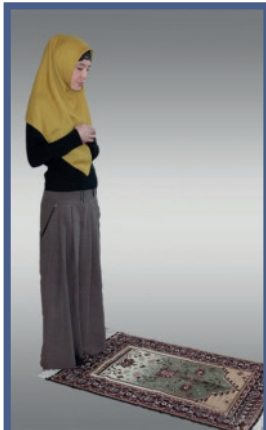
Бомдод намози 2 ракат суннат, 2 ракат фарз. Жами 4 ракатдан иборат.

Бомдод намозининг 2 ракат суннати қуйидагича ўқилади:

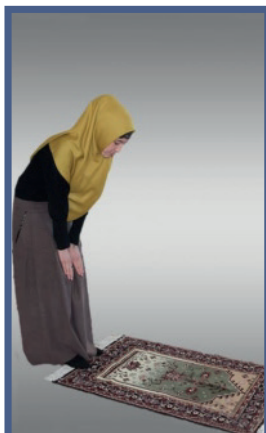
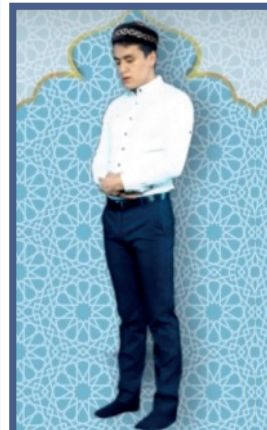

“Аллоҳ розилиги учун қибла томонга юзланиб, бугунги бомдод намозининг 2 ракат суннатини ўқишни ният қилдим”, деб эркаклар қўллар кафтини қиблага қаратиб, бош бармоқларининг учини кулоқларининг юмшоқ жойига етказишади. Аёллар эса қўлларини елка баробарида кўтарадилар.

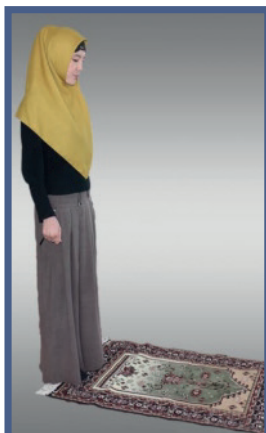
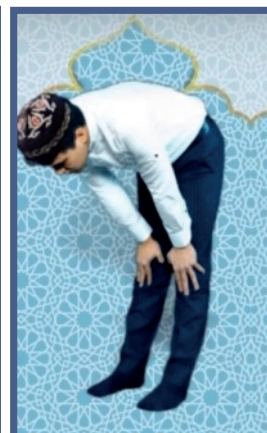

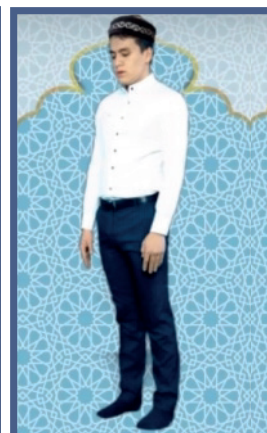
Қўллар боғланади. Эркаклар ўнг қўл кафти-ни чап қўл устига қўядилар. Ўнг қўлнинг бош ва кичик бармоқлари билан чап қўл билагини ушлайдилар. Аёллар эса ўнг қўлни чап қўл устида тутиб, қўлларини кўкрак устига қўядилар. Бу ҳол “қиём” дейилади. Қиёмда сажда қилинадиган жойга қараб навбати билан “Сано” дуоси “Аъзу биллаҳи минаш-шайтонир рожим, Бисмиллаҳир роҳманир роҳим” дан сўнг “Фотиҳа” сураси, сўнгра бошқа бир сура ўқилади.

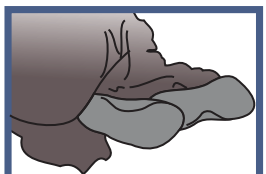
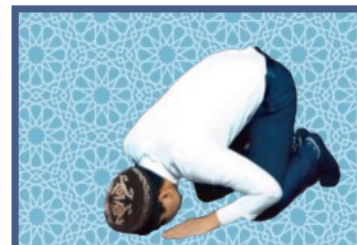
“Аллоҳу акбар”, деб руку қилинади. Эркаклар тиззаларини букмасдан, бармоқларини очган ҳолда, тиззаларини маҳкам чангаллаб эгиладилар. Аёллар тиззаларини бироз букадилар. Бармоқларини жамлаб тиззаларини тутадилар. Рукуда 3 марта “Субҳана роббиял азим” (Эй буюк Роббим, Сен барча нуқсонлардан поксан) дейилади.

Рукудан “Самиъаллоҳу лиман ҳамидах” (Аллоҳ Унга ҳамд этганларни эшитгувчидир), деб қад кўтарилади, бу ҳолат “қавма” дейилади. Қавма ҳолида: “Роббана лакал ҳамд” (Эй Роббимиз, ҳар турли ҳамд-санолар ёлғиз Сенгадир) дейилади.

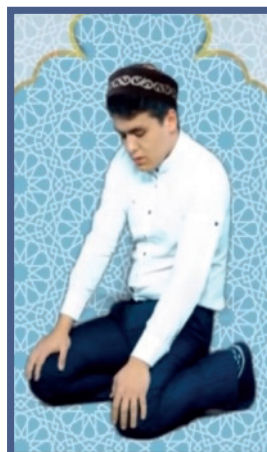

“Аллоҳу акбар”, деб аввал тиззалар, кейин қўллар, сўнг пешона ва бурун ерга теккизилиб, сажда қилинади. Сажда қилинганда оёқ панжалари қиблага қаратилади, эркакларнинг тирсаклари ерга тегмайди. Аёллар эса тирсакларини ерга қўядилар. Саждада 3 марта “Субҳана Роббиял аъла” (Эй Буюк Роббим, сен барча нуқсонлардан поксан) дейилади.

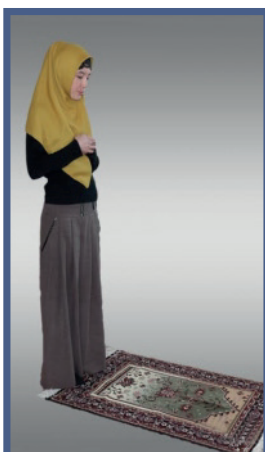
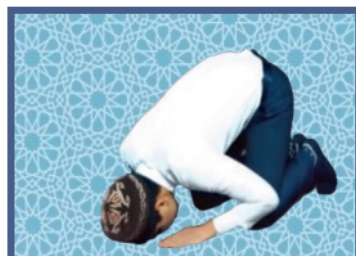

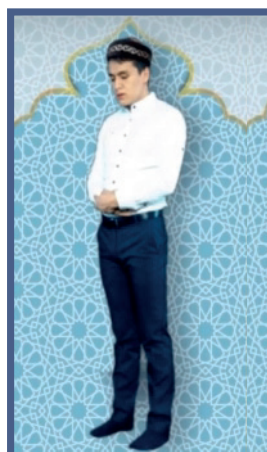
“Аллоҳу акбар”, деб саждадан бош кўтарилади ва тиз чўккан ҳолатда бироз ўтирилади, бу ҳолат “жалса” дейилади. Жалсада қўллар, бармоқлар ўз ҳолича тутилиб, сонга қўйилади. Бармоқ учлари тизза билан тенг бўлиши керак. Эркаклар чап оёқ устига ўтирадилар. Ўнг оёқ панжалари қиблага қаратилади. Аёллар эса оёқларини ўнг тарафдан чиқариб ўтирадилар.

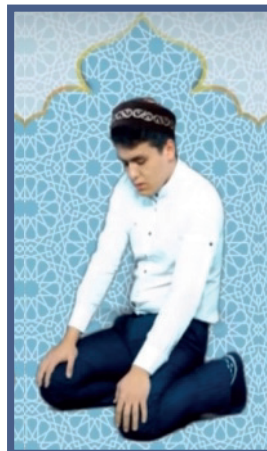
“Аллоҳу Акбар”, деб иккинчи марта сажда қилинади. Саждада 3 марта “Субҳана роббиял аъла” дейилади. Шу билан биринчи ракат тугайди.

“Аллоҳу акбар” деб қиёмга (тикка) турилади. Қиёмда “Бисмиллаҳир роҳманир роҳим” дан бошлаб, “Фотиҳа” сураси, орқасидан яна бир сура қўшиб ўқилади. “Аллоҳу акбар” деб руку қилинади.

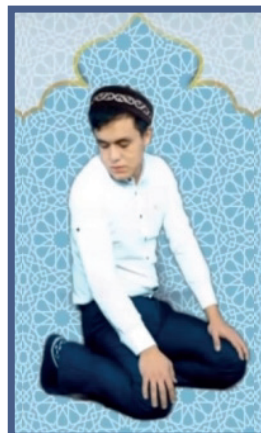
Саждадан сўнг туриб кетмасдан ўтирилади, бу ҳолат “қаъда” дейилади. Ўтирганда “Аттаҳият” дуоси, “Салавот” дуоси ва “Роббана атина” дуоси ўқилади.

Сўнгра аввал ўнг кейин чап елкага қараб:
“Ассаламу алайкум ва роҳматуллоҳ” деб са-
лом берилиб, намоздан чиқилади.

Шу билан бомдод намозининг
2 ракат суннати тугайди.

Бомдод намозининг 2 ракат фарзи

Бомдод намозининг 2 ракат фарзи ҳам худди шу тартибда ўқилади. Фарқи аввало, эркаклар ниятдан олдин (*бошқа фарз намозларидан олдин ҳам*) **“иқомат такбири”** айтишади. Иқомат такбирининг сўзлари азонникига ўхшайди, фарқи – иқомат такбири сал тез айтилади. Бомдод намозининг фарзига қуйидагича ният қилинади: **“Аллоҳ розилиги учун бомдод намозининг 2 ракат фарзини ўз вақтида ўқишни ният қилдим”**. Қолган қисми суннат билан бир хил давом этаверади.

Пешин намози

4 ракат суннат, 4 ракат фарз ва 2 ракат суннат.

Тўрт ракат суннат қуйидагича ўқилади:

- Ният қилинади.
- **“Аллоҳу акбар”** деб ифтитоҳ такбири айтилади.
- **“Сано”** дуоси ўқилади.
- **“Фотиҳа”** сураси. Кейин бирорта **зам сура** ўқилади.
- **Руку** қилинади.
- **Сажда** қилинади.
- **“Аллоҳу акбар”** деб туриб, яна **“Фотиҳа”** сураси, **зам сура** ўқилади.
- **Руку** қилинади. **Сажда** қилинади. Ўтириб **“Аттаҳият”** ўқилади.
- **“Аллоҳу акбар”** деб туриб, яна **“Фотиҳа”** сураси, **зам сура** ўқилади.
- **Руку** қилинади.
- **Сажда** қилинади.
- **“Аллоҳу акбар”** деб туриб, яна **“Фотиҳа”** сураси, **зам сура** ўқилади.
- **Руку** қилинади.
- **Сажда** қилинади.
- Ўтириб **“Аттаҳият”** дуоси, **“Салавот”** дуоси ва **“Роббана атина”** дуоси ўқилади. **Салом** бериб намоздан чиқилади.

Пешин намозининг фарзи ҳам шу тартибда ўқилади, фақат:

- Ният қилинаётганда **“Аллоҳ розилиги учун пешин намозининг 4 ракат фарзини ўз вақтида ўқишни ният қилдим”**, дейилади.

- Бундан ташқари, фарзда **3—4-ракатларда “Фотиҳа”** сурасидан кейин зам сура қўшилмайди.

**Пешин намозининг 2 ракат суннати
бомдод намозининг суннати каби ўқилади**

Аср намози

Аср намози 4 ракат фарздан иборат. Бу намоз билан пешин намози фарзининг ўқилиши бир хил. Ниятда **“Аллоҳ розилиги учун аср намозининг 4 ракат фарзини ўз вақтида ўқишни ният қилдим”** дейилса бўлди.

Шом намози.

Шом намози 3 ракат фарз, 2 ракат суннат.

Уч ракатли фарзнинг ўқилиши:

- **Ният.**
- **Ифтитоҳ такбири.**
- **“Сано”.**
- **“Фотиҳа”, зам сура.**
- **Руку. Сажда.**
- **Туриб “Фотиҳа”, зам сура.**
- **Руку. Сажда. Ўтириб “Аттаҳият”.**
- **Туриб “Фотиҳа”.**
- **Руку. Сажда.**
- **Ўтириб “Аттаҳият”, “Салавот”, “Робана атина” дуолари.**
- **Салом.**

Шом намозининг 2 ракат суннати бомдод намозининг суннати каби ўқилади

Хуфтон намози

Хуфтон намози 4 ракат фарз, 2 ракат суннатдан иборат. Хуфтон намозининг 4 ракат фарзи пешин намозининг фарзи каби ўқилиб, фақат ниятда фарқ бўлади. Хуфтоннинг 2 ракат суннати ҳам юқорида ўрганганимиз бомдод ва шом намозларининг суннати каби бир хил тартибда ўқилади.

Витр намози

Витр намози 3 ракат бўлиб, вожиб ибодат саналади. Бирор сабаб билан вақтида ўқилмай қолса, қазоси ўқилади. Витр намози хуфтон намозидан кейин ўқилади.

Витр намози қуйидаги тартибда адо этилади:

- Ният.
- Ифтитоҳ такбири.
- “Сано”.
- “Фотиҳа”, зам сура.
- Руку, сажда.
- Иккинчи ракатга туриб, “Фотиҳа”, зам сура.
- Руку, сажда.
- Ўтириб “Аттаҳият” дуоסי.
- Учинчи ракатга туриб “Фотиҳа”, зам сурадан кейин ўша тик турган ҳолда
- “Аллоҳу акбар” деб қулоқ қоқилади.
- Қўл қовуштирилиб, “Қунут” дуоסי ўқилади.
- Руку, сажда.
- Ўтириб “Аттаҳият”, “Салавот”, “Роббана” дуолари.
- Салом.

Жума намози

Жума намози 2 ракат фарз бўлиб, ундан олдин ва кейин 4 ракат суннат ўқилади. Илк ва охириги суннатлар пешин намозининг суннатлари каби ўқилади. Имомга эргашиб (*иқтидо қилиб*) ўқиладиган 2 ракат фарз эса, бомдод намози фарзи каби ўқилади. Жума намозида 2 ракат фарз ўқилмасдан олдин имом минбарда хутба қилади.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ

**“Эй мўминлар, қачон Жума кундаги
намозга чорланса, дарҳол Аллоҳнинг
зикрига шошилишлар ва
олди-соттини тарк қилинг!
Агар билсангиз, мана шу
ўзларингиз учун яхшироқдир”.**

Жума, 9

Намозни бузадиган ҳолатлар

- намоз фарзларидан бирининг бажарилмаслиги;
- намоз пайтида гаплашиш;
- бирор нарса ейиш ёки ичиш;
- ўзи эшитадиган даражада кулиш;
- бировга салом бериш ёки саломга алик олиш;
- қибладан бошқа томонга бурилиш;
- дунёвий ташвиш туфайли “уф!” тортиш, “оҳ-воҳ” дейиш ва йиғлаш (*гуноҳларига тавба қилиб, Аллоҳдан кечирлигини сўраб йиғласа бўлади*).
- атайлаб йўталиш;
- намоз ўқиётган кишининг атрофдан қараганда намоз ўқимаётган кишидек ҳаракат қилмоғи;
- намоз ўқилаётган пайтда таҳоратнинг синиши;
- сажда ҳолида икки оёқни ердан кўтариш;
- намозда ўқиладиган оятларни маъноси бузиладиган даражада хато ўқиш;
- беркитилиши лозим бўлган аъзонинг намознинг бир фарзини (*рукни*) бажарилиши муддатича очиқ қолиши.

Хутба – Жума ва Ҳайит намозларида минбарда ўқиладиган дуо ва ўғит.
Минбар – масжидларда имомнинг чиқиб хутба ўқиши учун мўлжалланган жой.

РАКАТ СОНИ БИЛАН ЁШНИ АНИҚЛАШ.

Бир уйда 4 киши яшайди. Исмлари Сардор, Бахтиёр, Сулаймон ва Фазлиддин. Уларнинг ёшларини аниқлашингиз керак. Сардор Бахтиёрдан кичик, Сулаймондан катта. Сардор Сулаймондан катта, ёши Бахтиёр ва Фазлиддин ёшларининг умумий йиғиндига тенг. Сулаймон Фазлиддиндан кичик, Фазлиддин ва Сардор ораларида бир киши бор. Топа олганингиз йўқдир? Биз улардан ёшларини сўраганимизда, бизга жумбоқ билан жавоб бердилар, бу жумбоқни сиз ечинг.

САРДОР

Аср намозининг суннати, хуфтон намозининг фарз ва кейинги суннатлари ракатлари сонини 2 га кўпайтиринг, ҳосил бўлган сондан Фазлиддиннинг ёшини айиринг. Мана шу менинг ёшим. Бироқ аввал Фазлиддиннинг ёшини аниқланг.

СУЛАЙМОН

Витрнинг ракатлари сонига асрнинг фарзи ракатларини кўпайтиринг. Ҳосил бўлган сонни шом фарзининг ракатлари сони ва бомдоднинг суннатлари кўпайтмасига қўшинг. Бундан Бахтиёрнинг ёшини айириб, 2 га бўлинг.

ФАЗЛИДДИН

Пешин намозининг аввалги суннатлари, хуфтоннинг аввалги суннатлари ва шом намозининг суннатлари ракатлари сонларини йиғиб, 2 га бўлинг.

Мана шу менинг ёшим.

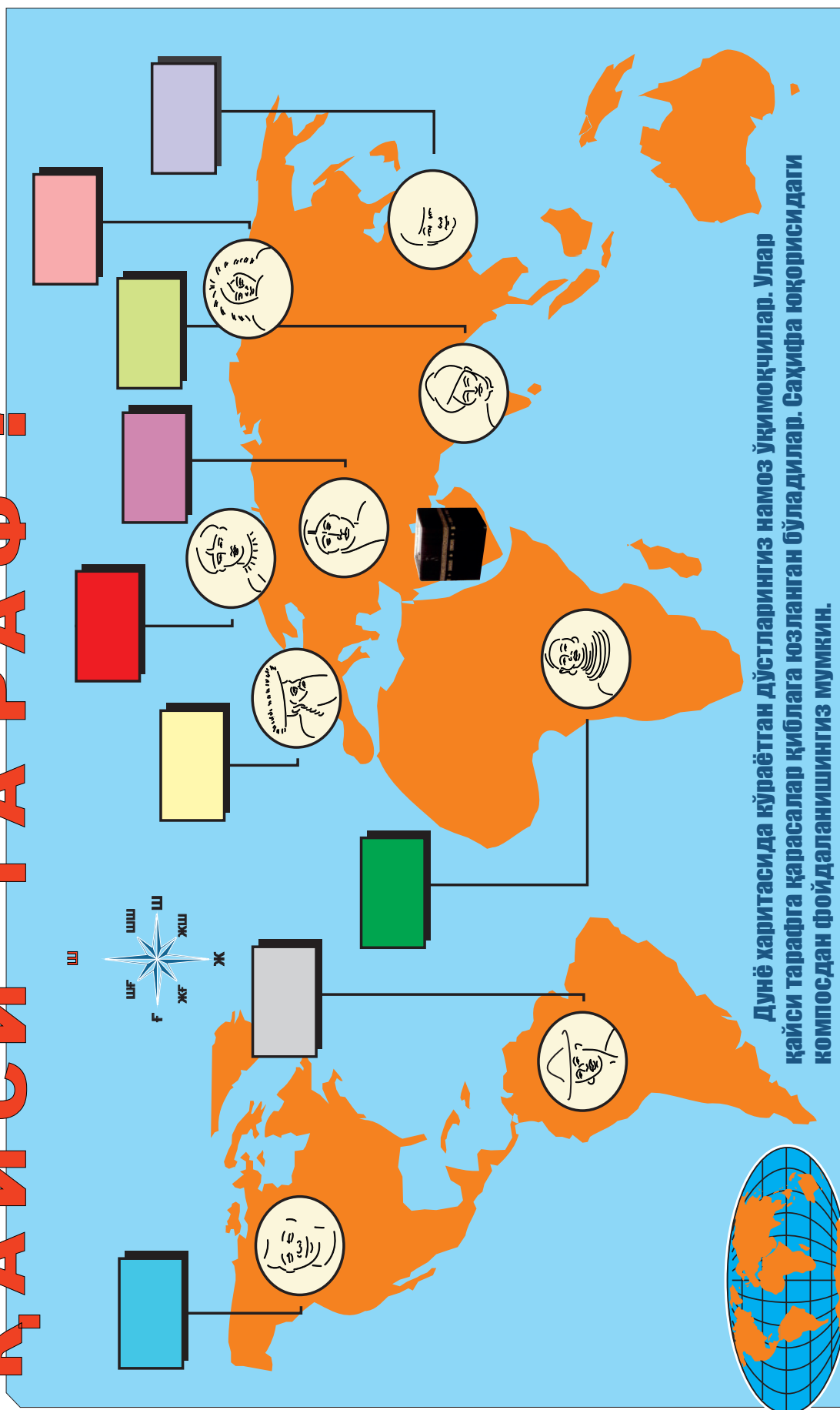
БАХТИЁР

Бомдод фарзининг ракатларини, пешиннинг фарзининг ракатлари сонига кўпайтиринг. Ҳосил бўлган сонга пешиннинг кейинги суннатлари ракати сонини қўшинг.

Бу менинг ёшим.

ЖУМБОҚ
СИЗ ЕЧИНГ

ҚАЙСИ ТАРАФ?

ИСЛОМНИ ЎРГАНМИЗ

1

Муҳаррир
Бобомурод ЭРАЛИ

Дизайнерлар
Бахтишод ЭСАНОВ
Равшан МАЛИК

Мусахҳиҳалар
Сурайё САЛОҲУДДИНОВА
Нилуфар АБДУРАҲМОНОВА

Нашриёт лицензия рақами: № 8726. 2020. 07. 27.
Босишга 2022 йил 19 сентябрда рухсат этилди.
Офсет қоғози. Қоғоз бичими 60x84 ¹/₈.
Офсет босма усули. Шартли б. т.: 5,58 Адади: 5000 нусха.
167-сон буюртма. Баҳоси келишилган нархда.

“Shamsuddinxon Boboxonov” НМИУ.
Нашриёт манзили: 100002, Тошкент шаҳар Зарқайнар
18-берккўча 47а-уй. Электрон почта: m-nashr@mail.ru.
Тел: (8-371) 227-34-30